

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาโดยมีภาคการเกษตรเป็นภาคหลัก รายได้ ประชาชาติส่วนใหญ่มาจากการผลิตขั้นปฐมภูมิ เช่น ผลผลิตการเกษตร การประมง ป่าไม้ หรือ ทรัพยากรธรณี สินค้าขั้นปฐมภูมิดังกล่าวต้องพึ่งพาดีนฟ้าอากาศเป็นสำคัญ จึงทำให้ได้ปริมาณ ผลผลิตที่ไม่แน่นอน ราคาไม่แน่นอน ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจขาดเสถียรภาพและขาดความมั่นคง ไป ประเทศไทยเองจึงมุ่งพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม โดยเชื่อว่าราคาสินค้า อุตสาหกรรมมีความแปรปรวนน้อยกว่าสินค้าเกษตรกรรม และยังสามารถเก็บไว้ได้นาน ส่ง จำหน่ายยังต่างประเทศที่อยู่ห่างไกลได้

อย่างไรก็ดีการเร่งการพัฒนาประเทศทำให้ประเทศไทยประสบกับปัญหาการขาดแคลน ผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ ขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เพื่อที่จะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และยังขาดแคลนทุนในการดำเนินการผลิต สินค้าอุตสาหกรรมส่วน ใหญ่ของไทยจึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้รัฐจึงต้องเข้ามามีบทบาท ในการกำหนดนโยบายที่จะนำมาใช้สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม โดย

- นำระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสาธารณะ ความ เท่าเทียมกัน และความมีเหตุผล ซึ่งได้แก่การส่งเสริมอุตสาหกรรมด้วยระบบภาษี และ เงินอุดหนุน
- การปรับปรุงตลาดปัจจัยการผลิต จัดหาแหล่งเงินทุน และสินเชื่อแก่อุตสาหกรรม
- จัดหาสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ ซึ่งเอกชนไม่สามารถดำเนินการเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
- จัดหาข่าวสารข้อมูลแก่ภาคเอกชน เพื่อชี้แนะโอกาสและความไม่สอดคล้องต่างๆ ที่จะ เกิดขึ้นต้องมีการชี้แจงให้เอกชนทราบ

จากนโยบายดังกล่าวรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรมปี 2497 โดยมี เจตจำนงว่า “กิจการอุตสาหกรรมอย่างหนึ่งในการของชาติ ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นและ ก้าวหน้าต่อไปโดยด่วน แต่รัฐบาลยอมไม่อยู่ในฐานะที่จะทำกิจการอุตสาหกรรมนั้น บางอย่างถ้ารัฐ

ไม่เข้าไปช่วยเหลือค้าชู้ เอกชนก็ไม่อาจจะทำให้สำเร็จตลอดไปได้ หรือจะขยายก้าวหน้าออกไปก็
ไม่ตลอด เพราะมีอุปสรรคอันจะทำให้ต้องขาดทุนล้มเลิกไปเสียตั้งแต่ในระยะต้นด้วยเหตุต่างๆ
หรือแข่งขันสู้อุตสาหกรรมอย่างเดียวกันของต่างประเทศไม่ได้ และนอกจากนี้เอกชนโดยเฉพาะ
ชาวต่างประเทศมาทำกิจการอุตสาหกรรมแล้วไม่มีอะไรเป็นหลักประกันว่าเขาจะถอนทุนคืน และ
แบ่งกำไรกลับไปประเทศเขาได้เช่นนี้ ก็ย่อมไม่มีการลงทุนของต่างประเทศในประเทศเรา กิจการ
อุตสาหกรรมหลายอย่างที่ต้องการทุนจำนวนมาก ต้องการคนชำนาญการสูง ซึ่งประเทศเราใน
ขณะนี้ยังต้องอาศัยต่างประเทศอยู่ เมื่อมีหลักประกันมั่นคงจนถึงออกเป็นกฎหมายบังคับไว้ที่จะให้
เขาได้รับผลประโยชน์จากการลงทุนเช่นนี้ ก็ย่อมเป็นทางชักจูงให้มีการลงทุนจากต่างประเทศใน
กิจการอุตสาหกรรม ดังนี้ย่อมเป็นทางให้กิจการอุตสาหกรรมในประเทศเกิดขึ้น หรือขยายที่มีอยู่
แล้วให้ก้าวหน้าใหญ่โตขึ้น เป็นผลดีในการเศรษฐกิจของชาติต่อไป” นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลไทย
ได้ดำเนินนโยบายโดยผ่านกลไกทางกฎหมายส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเป็นภาคหลัก ใน
การขับเคลื่อนการเติบโตของภาคเศรษฐกิจและการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยผ่านมาตรการการ
ส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ

ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of
Investment: BOI) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมบางประเภทที่
สมควรได้รับการส่งเสริมโดยการใช้นโยบายมาตรการต่างๆ ในช่วง 50 กว่าปีที่ผ่านมา ได้มีการ
แก้ไขรวมทั้งการยกเลิกและออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่หลายครั้ง แต่
กฎหมายทุกฉบับต่างล้วนมีเจตนารมณ์หลักเดียวกัน คือการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ
และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกระจาย
ความเจริญและโอกาสเศรษฐกิจแก่ประชากรในภูมิภาคและท้องถิ่น

ในปัจจุบันปรากฏว่า ภาคเอกชนได้พัฒนาด้านอุตสาหกรรมมากขึ้นจากที่มีอยู่เดิมมากทำ
ให้ไม่เพียงแต่มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสนองความต้องการภายในประเทศเท่านั้น ยังสามารถ
ส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศ ทำให้มีรายได้จากการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย การส่งเสริมการลงทุน
ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญอยู่เพราะอุตสาหกรรมต่างๆ ยังไม่เจริญเติบโตอย่างเต็มที่ และยังคงมี
ผู้ประกอบการที่ยังต้องการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังข้อมูลในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าอัตราการเปลี่ยนแปลง และสัดส่วนของมูลค่าการลงทุนที่ได้รับบริการ
สนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผลิตภัณฑ์มวลรวม
ภายในประเทศ

ปี/ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (%)	มูลค่าการลงทุน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการลงทุน (%)	สัดส่วนของมูลค่าการลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
2537/1	886,103.00		67,350.00		0.07601
2537/2	870,964.00	-1.71	48,680.00	-27.72	0.05589
2537/3	896,836.00	2.97	66,120.00	35.83	0.07373
2537/4	975,438.00	8.76	99,550.00	50.56	0.10206
2538/1	1,033,855.00	5.99	60,160.00	-39.57	0.05819
2538/2	1,026,365.00	-0.72	245,700.00	308.41	0.23939
2538/3	1,032,857.00	0.63	49,300.00	-79.93	0.04773
2538/4	1,093,135.00	5.84	229,540.00	365.60	0.20998
2539/1	1,116,552.00	2.14	80,600.00	-64.89	0.07219
2539/2	1,146,094.00	2.65	122,300.00	51.74	0.10671
2539/3	1,154,274.00	0.71	188,300.00	53.97	0.16313
2539/4	1,194,121.00	3.45	138,200.00	-26.61	0.11573
2540/1	1,158,084.00	-3.02	114,800.00	-16.93	0.09913
2540/2	1,165,717.00	0.66	99,100.00	-13.68	0.08501
2540/3	1,182,021.00	1.40	137,800.00	39.05	0.11658
2540/4	1,226,788.00	3.79	131,200.00	-4.79	0.10695
2541/1	1,210,828.00	-1.30	115,200.00	-12.20	0.09514
2541/2	1,117,120.00	-7.74	25,000.00	-78.30	0.02238
2541/3	1,112,059.00	-0.45	35,100.00	40.40	0.03156
2541/4	1,186,440.00	6.69	112,200.00	219.66	0.09457

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ปี/ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (%)	มูลค่าการลงทุนฯ (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการลงทุนฯ (%)	สัดส่วนของมูลค่าการลงทุนฯ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
2542/1	1,159,803.00	-2.25	52,900.00	-52.85	0.04561
2542/2	1,108,838.00	-4.39	32,700.00	-38.19	0.02949
2542/3	1,152,229.00	3.91	36,800.00	12.54	0.03194
2542/4	1,216,209.00	5.55	39,800.00	8.15	0.03272
2543/1	1,231,245.00	1.24	33,200.00	-16.58	0.02696
2543/2	1,189,978.00	-3.35	72,500.00	118.37	0.06093
2543/3	1,212,115.00	1.86	118,000.00	62.76	0.09735
2543/4	1,289,393.00	6.38	55,500.00	-52.97	0.04304
2544/1	1,284,700.00	-0.36	51,300.00	-7.57	0.03993
2544/2	1,257,209.00	-2.14	72,300.00	40.94	0.05751
2544/3	1,270,065.00	1.02	44,900.00	-37.90	0.03535
2544/4	1,321,528.00	4.05	97,800.00	117.82	0.07401
2545/1	1,355,115.00	2.54	42,200.00	-56.85	0.03114
2545/2	1,325,184.00	-2.21	50,600.00	19.91	0.03818
2545/3	1,343,999.00	1.42	38,200.00	-24.51	0.02842
2545/4	1,426,345.00	6.13	31,500.00	-17.54	0.02208
2546/1	1,471,707.00	3.18	33,800.00	7.30	0.02297
2546/2	1,424,519.00	-3.21	65,700.00	94.38	0.04612
2546/3	1,457,881.00	2.34	93,400.00	42.16	0.06407
2546/4	1,563,261.00	7.23	90,900.00	-2.68	0.05815

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ปี/ไตรมาส	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (%)	มูลค่าการลงทุน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการลงทุน (%)	สัดส่วนของมูลค่าการลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
2547/1	1,583,823.00	1.32	81,100.00	-10.78	0.05121
2547/2	1,569,039.00	-0.93	98,300.00	21.21	0.06265
2547/3	1,606,089.00	2.36	143,000.00	45.47	0.08904
2547/4	1,730,896.00	7.77	278,400.00	94.69	0.16084
2548/1	1,712,686.00	-1.05	66,900.00	-75.97	0.03906
2548/2	1,690,831.00	-1.28	266,400.00	298.21	0.15756
2548/3	1,783,540.00	5.48	94,200.00	-64.64	0.05282
2548/4	1,900,603.00	6.56	143,300.00	52.12	0.07540
2549/1	1,934,653.00	1.79	106,000.00	-26.03	0.05479
2549/2	1,893,949.00	-2.10	93,100.00	-12.17	0.04916

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การศึกษานี้มุ่งหวังที่จะทราบว่า การสนับสนุน เอื้อสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร โดยวิเคราะห์จากมูลค่าการลงทุนของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ใช้ข้อมูลทศนิยมแบบรายไตรมาส ตั้งแต่ ปี 2537-2549 ไตรมาสที่สอง ประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ มูลค่าการลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่เป็นตัวเงิน จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย

1.5 นิยามศัพท์

การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Promotional privileges from Board of Investment) หมายถึง จำนวนเงินลงทุนของโครงการที่ผ่านการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในระยะเวลาหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หมายถึงมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นในประเทศในระยะเวลาหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงว่าทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการจะเป็นทรัพยากรของพลเมืองในประเทศหรือเป็นของชาวต่างประเทศ ในทางตรงกันข้ามทรัพยากรของพลเมืองในประเทศแต่ไปทำการผลิตในต่างประเทศก็ไม่นับรวมไว้ในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ